

[A. C. D. Petersen.]

Bestemmelsen i § 2 om yderligere Refusion af Aldersrenteudgifter for Kommunerne tager videre Sigte end paa Landbrugene alene. Den tilsigter en almindelig Aflastning af den kommunale Beskatning, som tynger Erhvervslivet betydeligt haardere end Skatterne til Staten, idet Statskatterne for den langt overvejende Del er en indirekte Beskatning, i ringere Grad en direkte, og der derfor er Mulighed for i økonomisk vanskelige Tider at frigøre sig for en Del af denne Skat, noget, vi fra konservativ Side ofte har paapeget Værdien af. Noget tilsvarende er ikke muligt med Hensyn til den direkte Skattebetaling til Kommunerne, og derfor tror vi, det er nødvendigt her at indføre en Lettelse, som kan fremkomme forholdsvis hurtigt. En saadan Lettelse vil kunne komme, hvis dette Lovforslag ophøjes til Lov.

De to andre Lovforslag vil, saafremt de vedtages, kun betyde en midlertidig Lettelse ved at bringe en Udsættelse af Afdragene paa Laan fra Driftslaane foreninger, saavel dem for mindre Jordbrugere som dem for Brugere af større Landejendomme. Jeg tror, det er et almindeligt Ønske hos disse Laantagere, at man i dette høje Ting hurtigt maa kunne komme til Enighed om at ophøje dette Forslag til Lov. Den højtærede Finansminister var under Behandlingen af det Regeringslovforslag om Ændringer i Vilkaarene for Statens Udlaan, som vi behandlede forleden Dag, inde paa det samme. Jeg vil derfor tro, at der kan komme et saadant Samarbejde mellem os Forslagsstillere og den højtærede Finansminister, at der hurtigt vil kunne komme et Resultat ud af disse Lovforslag. Et saadant Resultat er overmaade ønskværdigt, fordi man vel maa gaa ud fra, at Laantagerne indenfor Driftslaane foreningerne er de Landbrugere, som er haardest trykket af de Afdrag, som nu en Gang er stipuleret. Om denne midlertidige Udsættelse for to Aar, som her foreslaas, hvilket svarer til den Udsættelse, den højtærede Finansminister har foreslaaet i sit Lovforslag, kan redde ret mange Landbrugere, skal jeg paa nærværende Tidspunkt lade være usagt. Jeg maa have Lov til at sige det, som jeg nævnte, da vi forhandlede om Lovforslagene vedrørende Driftslaane foreninger i 1927—28, at jeg har aldrig næret store Forventninger til disse Driftslaane foreninger, og fra konservativ Side har vi aldrig ventet, at der herved skulde være gjort en virksomhedsfuld Indsats overfor den Landbrugskrise, som ogsaa da

var i høj Grad faretruende. Jeg husker, at jeg udtalte den Gang: Jeg er bange for, at man i Virkeligheden ikke i det store og hele kommer det betrængte Landbrug til Hjælp ved disse to Love, men enkelte dygtige Mænd, de Mænd, som næsten altid vil klare sig, naar de blot faar Penge mellem Hænder, kan man maaske hjælpe. Det var Motiveringen til, at vi den Gang gik med. I øvrigt maatte jeg befrygte, at naar disse Laan skulde tilbagebetales, vilde de paagældende Laantagere være endnu værre stillet, end den Gang de optog Laanene. Jeg tror paa nærværende Tidspunkt at turde sige, at dette er fuldt og helt slaaet til. Der er ikke Tvivl om, at mangfoldige af dem, der fik Hjælp i Henhold til Loven om Driftslaane foreninger af 1928, i Dag er vanskeligere stillet, end da de fik Laanene. Naar deres pligtige Ydelser den Dag i Dag er steget med de 10 pCts. Afdrag, der hidtil er forfaldet, maa det betyde, at deres økonomiske Vanskeligheder nu er endnu større end før. Om saa denne Udsættelse i 2 Aar kan være nogen virksomhedsfuld Hjælp, om det kan bringe dem til at klare sig i Fremtiden, det skal jeg, som sagt, ikke nærmere komme ind paa; jeg giver kun disse Lovforslag ud for at være en udstrakt Haand i en vanskelig Tid, og saa faar man se, om det kan hjælpe de paagældende.

Naar man i det hele taget fra konservativ Side har fremsat disse Forslag, er det, som sagt, fordi der maa gøres en Begyndelse. Nu ved jeg vel, at der fra anden Side — og her tænker jeg specielt paa den forhenværende Landbrugsminister, det ærede Medlem Hr. Madsen-Mygdal — har været sagt, at dette i Virkeligheden kun var Smaat-terier, som — maatte jeg forstaa af Udtrykket — betød overmaade lidt. Vi erkender fra konservativ Side, at der ikke ligger saa forfærdelig meget i disse Lovforslag, der ligger kun det, jeg har sagt: en Skattelettelse paa 15 Mill. Kr. og en Udsættelse med Betalingen af Afdrag, og derfor maa det forudsættes, at man i dette høje Ting indenfor en rimelig Tidsfrist kommer ind paa virkelig virksomhedsfulde Foranstaltninger med Hensyn til den Landbrugskrise, som i Øjeblikket truer Tusinder af Landbrugere med Ruin.

I min Forelæggelsestale var jeg inde paa med nogle Tal at belyse de Vanskeligheder, som Landbruget er inde i, og jeg skal derfor ikke paa nærværende Tidspunkt uddybe dette nærmere; maaske der senere paa Dagen bliver Lejlighed dertil. Jeg skal